

VERS UN CODI ÈTIC DE L'ESPORT

AUTOR
Dr. Antoni Nello Figa

INTRODUCCIÓ

— 1. NECESSITAT I URGÈNCIA D'UN CODI ÈTIC DE L'ESPORT

Tota activitat professional socialment reconeguda com a tal demana, tard o d'hora, un codi ètic. El reconeixement social expressa precisament la importància que té aquella professió en la societat, pel servei que aporta (sanitat, educació, comunicació...) o bé per la constatada i assumida rellevància social que ha assumit (espectacle, serveis...). Aquest darrer és el cas, al menys avui, de l'esport.

Certament que l'esport té una vessant educativa important. La seva implementació en els desplegaments curriculars educatius així ho demostra. També hem de subratllar la importància de l'esport en la òrbita d'una millora de les condicions de salut de la població. La creixent sensibilització social envers la necessitat de la pràctica esportiva per potenciar i mantenir la pròpia salut així com el desplegament important d'institucions de pràctica esportiva ho corroboren. Fins i tot hem de reconèixer que l'esport presenta una vessant econòmica gens menyspreable. Els contractes hipermil·lionaris amb els esportistes d'élite en són una mostra fins i tot discutible èticament, malgrat que generen i responen a un volum de treball i de negoci que no podem desestimar. Però indubtablement l'aspecte més rellevant de l'esport en la nostra societat és el fet d'haver esdevingut un fenomen competitiu de masses, fenomen que respon a diverses expectatives col·lectives com ara l'espectacle, la identificació grupal amb el competidor individual o d'equip... però que troba el seu fonament i la seva eclosió en la potenciació socio-política que se n'ha fet. Els mitjans de comunicació ens inunden d'esport tancant el cercle viciós de la resposta a una demanda que és així mateix sobrealimentada i reforçada.

No cal doncs insistir massa en l'important paper de l'esport en la nostra societat. Però cal afegir immediatament que aquesta importància esdevé, a poc a poc, exigència de legislació, de reglamentació, de normativització. I el rerefons d'aquesta exigència de legislació és, i ha de ser, el codi ètic, l'horitzó de valors que han de regir la pràctica

esportiva i que caldrà tutelar amb les lleis, amb les regles i amb les normes.

Malauradament la seqüència temporal no és sempre encertada. Mancats d'un horitzó clar de valors que cal tutelar, l'acció organitzativa de l'activitat comença per petites lleis, regles i normes que paulatinament es van complicant fins a generar una teranyina intricada.

Apareixen, és cert, alguns apunts d'exigència ètica, però de manera desestructurada i parcial. Només quan el fenomen social esdevé generalitzat es comencen a reclamar, de banda i altra, unes pautes de conducta honesta per part de tots els estaments implicats en l'activitat esportiva. No és gens estrany, doncs, que ara assistim a aquesta demanada per part de molts sectors socials: la complicada xarxa de protagonistes que comporta la pràctica esportiva, l'elevat volum d'interessos que s'hi juguen i, nogensmenys, les experiències decebedores de moltes actuacions professionals, reclamen un marc de validació. D'aquí, doncs, no només la necessitat d'un codi ètic de l'esport sinó també, i possiblement sobretot, la seva urgència.

— 2. QUÈ VOL DIR UN CODI ÈTIC

Molt s'ha escrit ja sobre les funcions d'un codi ètic, especialment pel que fa a les professions que responen a necessitats socials bàsiques. En un esforç de síntesi podem dir que, substancialment, un codi ètic manifesta la importància social d'una activitat professional en la mateixa mesura que en dissenya els criteris bàsics que han de presidir la seva realització per tal que sigui una activitat al servei d'una societat humanitzada i humanitzadora. Un codi ètic és una manera articulada d'afavorir una determinada activitat tot i expressant que no tot s'hi val en la seva pràctica social. No hi ha codis ètics per expressar el caliu i les condicions en les quals s'ha de realitzar una activitat esportiva estrictament privada, entre amics. Però aquest ja no és el cas quan una pràctica esportiva s'inscriu en un marc institucional, socialment reconegut i garantit com a tal. Aleshores apareixen instantàniament moltes

qüestions ètiques que exigeixen responsabilitat pel que fa a aspectes com ara el servei que s'ofereix, la seguretat, la pràctica correcta etc.

Potser algú pot pensar que quan disposem d'un codi ètic ja hem solucionat tots els problemes concernents al desenvolupament social d'una activitat rellevant. Doncs no és així. I això per dos motius inherents a tot codi ètic. La seva caducitat i el seu minimalisme.

En primer lloc cal tenir present que la societat evoluciona constantment, i cada cop amb més velocitat. Això fa que l'escenari en el qual pensem l'exercici professional sigui canviant. Ja sigui per motius tecnològics o per motius conceptuals, per motius polítics o per motius de canvi de valors, la societat canvia i amb ella les exigències que es manifesten a un determinat exercici professional. Ens agrada dir que la data de caducitat d'un codi ètic és la mateixa de la seva entrada en vigor. Les verificacions de la seva validesa i els canvis culturals en seran el sedàs que portarà al seu repensament i a la seva reelaboració. Un sedàs que no estarà mai exempt de tensions, de situacions delicades, imprevistes, noves, àdhuc de decisions aparentment incorrectes però que faran veure difosa frontera que dibuixa un codi ètic.

En segon lloc cal reconèixer que un codi ètic arriba fins a un límit d'eficàcia, l'ànima de cadascú, aquell àmbit personal en el qual no podem endinsar-nos per exigir actituds ni conviccions, sinó que podem, com a màxim, desitjar-los i provocar-los. El codi ètic és un codi de conducta que ha de garantir la bona pràctica professional. És un codi de mínims, que obliga als implicats en l'exercici professional precisament i només en l'àmbit explícit del seu exercici professional.

— 3. CODI ÈTIC MILLOR QUE CODI DEONTOLÒGIC

Venim d'una tradició deontològica, és a dir d'una tradició ètica que posava l'accent en les responsabilitats del professional, en els seus deures. El codi hipocràtic dels metges n'és l'exemple més palès i famós. Però encara avui s'escriuen molt codis de deontologia professional. No negarem la seva validesa, però certament hem d'afirmar la seva insuficiència. Pensem, per posar un exemple prou entenedor, en un pacient que no faci cas de les prescripcions mèdiques facultatives. És evident que tota

la responsabilitat del mancat èxit terapèutic recaurà no pas sobre el metge, sinó sobre el mateix pacient. El mateix podem dir d'un esportista que no fes cas del seu entrenador personal: podria posar en perill fins i tot la seva pròpia salut, quan la fita que normalment es persegueix és justament la contrària, millorar i mantenir la salut. La responsabilitat recauria, aleshores, sobre el propi esportista, no sobre el seu entrenador personal.

És per això que preferim parlar d'ètica professional. El canvi substancial en relació al concepte de deontologia és, precisament, el seu punt de partença. Ja no partim del professional sinó de l'acte professional, l'acte sanitari, l'acte educatiu, l'activitat esportiva... L'aproximació ètica a aquest acte professional implica la consideració de tots els agents que hi estan involucrats. Així, a tall d'exemple, en l'àmbit sanitari no només hem de considerar la responsabilitat de l'estament mèdic, sinó també la responsabilitat dels professionals de la salut que l'envolten, de l'institució sanitària on es desenvolupa la practica professional, del mateix pacient i del seu entorn humà, familiar i social. Encara més, hem de tenir present que malgrat l'homogeneïtat social de les pràctiques professionals, al darrera de cada professional, de cada pacient, de cada institució, hi ha rostres humans, persones diverses que regalen conviccions i tarannàs diferents, de vegades respectables, d'altres totalment inacceptables.

I tot això, el professional, la institució en la qual s'exerceix la professió, el pacient i, al capdavant, les persones que s'amaguen o es manifesten darrera d'aquest rols, componen una quadratura d'interrelacions que cal inscriure en un cercle més ampli: la societat en la que s'exerceix la professió. La societat, tota societat, és un àmbit de cultura i de valors que incideix dinàmicament sobre la praxis professional, o sobre l'exercici de les activitat socialment reconegudes com a rellevants, com és el cas de l'activitat física i l'esport. És per això que parlem de la quadratura circumscrita de l'ètica professional com a plasmació gràfica dels elements que cal considerar per definir els ítem necessaris d'una adequada praxis professional.

— 4. ELS PROTAGONISTES IMPLICATS EN L'ACTIVITAT ESPORTIVA

En reflexionar sobre un codi ètic de l'esport hem preferit articular-lo seguint els seus protagonistes. És una opció. N'hi ha d'altres. Es podria organitzar per àmbits de

treball. O bé per principis i valors. Aquí ens inclinem pels protagonistes del món esportiu. La seva rellevància social és tant important que pensem que adreçar-nos a ells és també llençar un missatge a la societat i a ells mateixos sobre les condicions de validesa de la seva tasca.

Així, el codi ètic de l'esport que proposem contempla deu capítols, precedits d'un preàmbul, a tall d'introducció general, i closos amb un capítol de tipus procedimental. Aquest preàmbul, sempre necessari, vol recordar el sentit i els valors inherents a l'activitat física i a l'esport que l'han dut a tenir, merescudament, la seva rellevància social. Després proposem un articulat desplegat en cadascun dels protagonistes del món de l'activitat física i de l'esport: les autoritats esportives, les organitzacions esportives, els responsables de les organitzacions esportives, els entrenadors, els esportistes, els àrbitres, els equips sanitaris, els aficionats i seguidors esportius, els mitjans de comunicació i els educadors esportius. Un darrer capítol fa referència a la necessitat d'una comissió ètica que vetlli pel compliment i l'actualització continuada del codi ètic de l'esport.

— 5. EL QUE HI HA, CODIS, REGLAMENTS... I EL QUE MANCA, UN CODI ÈTIC DE L'ESPORT

El punt de partença de la nostra reflexió ha estat una lectura atenta de molts dels codis i reglaments que ja existeixen. Certament hi ha en ells una tasca ben reeixida, però insuficient. Pensem que existeixen codis parcials, reglaments concrets, però que manca precisament un codi que vulgui assolir la ambiciosa fita de dignificar i responsabilitzar la pràctica esportiva en tots els seus estament i en totes les seves manifestacions. I precisament la creixent rellevància social de la pràctica esportiva ens confirma en la nostra pretesa: cal un marc ètic que serveixi de punt de referència global per identificar els grans principis de l'esport. Després podran donar-se, òbviament, particularitzacions més detallades, segons la diversitat dels àmbits en els quals es vulgui aprofundir.

— 6. ELS QUE ENS PROPOSEM

Amb aquesta proposta d'un codi ètic de l'esport pretenem oferir un punt de referència que pugui ser debatut, criticat, millorat. No és el nostre propòsit dir la darrera paraula ètica sobre el món de l'activitat física i de l'esport. Segurament se'ns han escapat aspectes importants. Certament haurem fet afirmacions que caldria matisar o, fins i tot, canviar. Això no és el veritablement important. L'important és el rerefons

que s'hi respira, la certesa de la necessitat, de la urgència!, d'elaborar un codi ètic de l'esport. Altres veus podran i hauran d'aportar el seu parer. Fins i tot algú podrà banalitzar aquest intent... però resta indiscutible que l'impacte del món de l'activitat física i de l'esport és tant important que reclama un adequat marc de comprensió que el legítimi i en dissenyi els límits i les expectatives. Tot perquè no podem deixar créixer la realitat de l'activitat física i de l'esport de manera espontània, aleatòria i arbitrària, quan no sotmesa a simples interessos comercials. L'activitat física i l'esport representen, avui, una realitat emergent, que s'està disseminant capil·larment per tota la societat, sota la pretesa indiscutible d'estar al servei de les persones, de la seva millor qualitat de vida, i de la mateixa societat, en termes d'espectacle admirable de l'esforç humà en administrar la seva genialitat i els seus recursos físics.

*Dr. Antoni Nello
Coordinador del grup de recerca "Vers un codi ètic de l'esport"
de la Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i de l'Esport
Blanquerna de la Universitat Ramon Llull.*

PROPOSTA DE CODI ÈTIC DE L'ESPORT

— PREÀMBUL

ARTICLE 1. Totes les institucions i els professionals de l'activitat física i de l'esport posaran les eines i mitjans per facilitar la realització d'exercici físic estructurat, planificat i repetitiu amb el propòsit de millorar o mantenir un o més components de la forma física, partint del principi que tot individu té el dret de ser ajudat a mantenir una forma física que li permeti desenvolupar les activitats diàries habituals de forma eficient i eficaç.

ARTICLE 2. Totes les organitzacions dedicades a l'activitat esportiva i a la pràctica de l'activitat física hauran de respondre als objectius propis, socialment reconeguts com a tals, de cadascuna de les seves propostes.

ARTICLE 3. Hauran d'organitzar-se i regir-se pels criteris legals pertinents.

ARTICLE 4. Hauran de emmarcar-se en la nostra societat democràtica, reflectint-ne i respectant-ne els principis.

ARTICLE 5. No podran establir criteris discriminatoris socialment reconeguts com a rebutjables.

ARTICLE 6. Reconeixeran la distinció entre la participació professional i la participació amateur en cadascun dels seus àmbits, respectant-ne la diversitat d'objectius i de gestió.

ARTICLE 7. Discerniran la validesa i idoneïtat dels nous mitjans tecnològics que afavoreixin l'obtenció de resultats sense, però, posar en perill l'esperit esportiu com a esperit d'esforç i tenacitat personals i grupals.

— TÍTOL PRIMER: LES AUTORITATS ESPORTIVES

ARTICLE 8. Les autoritats esportives han de garantir un marc legal que afavoreixi la pràctica de l'activitat física i de

l'esport per a tothom, des de la infantesa fins a la tercera edat, amb les adequades condicions de salut i de seguretat.

ARTICLE 9. Hauran de regular progressivament el marc laboral, definint les competències i la qualificació professional de cada lloc de treball a fi i efecte d'impedir l'intrusisme professional en el sector emergent de l'activitat física i de l'esport i de garantir-ne la seva pràctica adequada i segura.

ARTICLE 10. Fomentaran l'activitat física i l'esport considerant-los condició bàsica per a una salut integral de les persones.

ARTICLE 11. Hauran de definir les substàncies i components tecnològics prohibits en una sana pràctica de l'activitat física i de l'esport, especialment en les competicions oficials.

ARTICLE 12. Hauran d'assenyalar el marc civil del correcte desenvolupament dels esdeveniments esportius, dibuixant els límits d'actuació de tots els seus protagonistes, organitzacions esportives i els seus responsables, entrenadors, esportistes, àrbitres, equips sanitaris, aficionat i seguidors, mitjans de comunicació, educadors etc.

ARTICLE 13. Regularan els aspectes tècnics dels equipaments esportius per a que puguin garantir la confortabilitat, la professionalitat i la seguretat de la pràctica de l'activitat física i de l'esport.

ARTICLE 14. Garantiran una oferta formativa suficient, bàsica i continuada, per a la qualificació dels diversos professionals del món de l'activitat física i de l'esport.

— TÍTOL SEGON: LES ORGANITZACIONS ESPORTIVES

ARTICLE 15. Les organitzacions esportives hauran

de ser reconegudes legalment com a tals i, per tant, hauran d'adequar-se sempre a la legislació vigent en matèria esportiva.

ARTICLE 16. Estaran regides, per damunt de cap altre interès, per les finalitats pròpies de l'esport.

ARTICLE 17. Vetllaran per l'estricta compliment de les pròpies normatives constitutives i de règim intern.

ARTICLE 18. Garantiran la deguda qualificació professional de tots els estament que hi treballin.

ARTICLE 19. Asseguraran el correcte ús de les instal·lacions esportives, minimitzant al màxim qualsevol risc que es pugui donar, garantint el manteniment periòdic dels diversos elements, disposant d'un adequat pla d'emergència d'ús diari i per esdeveniments esportius massificats, exigint que el personal que treballa a les instal·lacions compleixi la normativa de règim intern per tal de garantir la total seguretat dels usuaris i maximitzant tots els paràmetres de confort i de qualitat en les pràctiques esportives.

ARTICLE 20. Assumiran la responsabilitat social que es deriva del seu paper emblemàtic en l'àmbit de l'esport.

ARTICLE 21. No cediran el seu nom a la sponsorització de productes que atemptin flagrantment contra la salut de les persones.

ARTICLE 22. No acceptaran publicitat que contingui imatges de violència i d'agressivitat allunyades de l'esperit de fair-play, així com del benestar físic, psíquic i social que es deriven de l'estricta pràctica esportiva.

ARTICLE 23. Tampoc acceptaran publicitats que poden ser apropiacions indegudes de resultats esportius, generant falses esperances més enllà de l'esperit de treball, dedicació i sacrifici propis de l'esportista.

— **TÍTOL TERCER:**
ELS RESPONSABLES D'ENTITATS ESPORTIVES

ARTICLE 24. Els màxims responsables de les entitats esportives hauran de ser escollits segons expressi la normativa interna de cada entitat.

ARTICLE 25. Els responsables de les entitats esportives hauran de garantir la bona coordinació entre tots els àmbits de treball de l'entitat esportiva.

ARTICLE 26. Hauran de vetllar perquè l'entitat disposi de tots aquells àmbits de treball que garanteixen una adequada pràctica esportiva, especialment pel que concerneix a l'esportivitat, la seguretat i la salut.

ARTICLE 27. Hauran de garantir la idoneïtat de tot el personal de l'entitat, així com la seva formació continuada.

ARTICLE 28. Assumiran dignament la seva representativitat social i el seu protagonisme personal, en bé dels valors inherents a la bona pràctica esportiva.

ARTICLE 29. Hauran de participar en la major i millor difusió de l'esport i dels seus valors, i es comprometran a col·laborar en les iniciatives que garanteixin l'esport per a tothom.

ARTICLE 30. No acceptaran mai cap tipus d'intercanvi que atempti a la validesa dels resultats ni a la dignitat dels competidors, especialment quan aquestes tenen caire competitiu.

— **TÍTOL QUART:**
ELS ENTRENADORS

ARTICLE 31. L'entrenador ha de procurar treure el màxim rendiment possible del seu entrenat.

ARTICLE 32. L'entrenador d'un equip esportiu ha de procurar el clima i l'organització necessaris per treure el màxim rendiment de l'equip.

ARTICLE 33. Emprarà coordinadament tots aquells recursos personals i tècnics al seu abast que l'ajudin a assolir les seves fites.

ARTICLE 34. Serà exemplar davant els seus entrenats pel respecte dels veritables valors inherents a l'esport.

ARTICLE 35. Mai emprarà, aconsellarà ni imposarà l'ús de mitjans legalment prohibits en la pràctica esportiva.

ARTICLE 36. Ha de respectar les persones i fomentar-ne el seu desenvolupament integral per damunt del seu rendiment.

ARTICLE 37. Vetllarà per la seva formació continuada.

— **TÍTOL CINQUÈ:**
ELS ESPORTISTES

ARTICLE 38. L'esportista, especialment quan és professional, ha de seguir sempre les regles de la seva especialitat esportiva així com les normes i la disciplina del seu club.

ARTICLE 39. L'esportista, especialment quan participa d'esports grupals, ha de posar el seu talent personal al servei del millor rendiment de l'equip.

ARTICLE 40. Mostrarà els valors inherents a l'esport tant amb la satisfacció i l'orgull de la victòria com amb la serena amargor de la derrota.

ARTICLE 41. Ha de vetllar per la seva integritat física i psíquica sense posar-les en perill amb la pràctica esportiva i les vivències que se'n deriven.

ARTICLE 42. En cap cas acceptarà el recurs a substàncies legalment prohibides, ni sota l'empara de pressions institucionals ni de falsos consells sanitaris.

ARTICLE 43. Vetllarà també per la integritat física i psíquica dels seus contrincants així com per la seva merescuda reputació social.

ARTICLE 44. L'esportista públicament reconegut haurà d'assumir la responsabilitat social que se'n deriva, particularment davant dels seus seguidors i admiradors, però també davant dels seus adversaris i detractors.

— **TÍTOL SISÈ:**
ELS ÀRBITRES

ARTICLE 45. Els àrbitres hauran de mantenir-se imparcials en les seves decisions i objectius en les actes dels esdeveniments esportius que han arbitrat.

ARTICLE 46. No podran mostrar en públic les seves preferències esportives en l'àmbit de l'esport en el qual exerceixen la seva funció.

ARTICLE 47. Hauran de vetllar perquè les competicions

esportives no posin mai en perill la integritat física dels esportistes.

ARTICLE 48. Exigiran l'adequat clima de respecte en el transcurs de les competicions esportives, per damunt de les tensions inherents als esportistes, als tècnics, als representants de les organitzacions esportives i als aficionats en general.

ARTICLE 49. Hauran d'exigir el correcte desenvolupament de les activitats esportives en tots els seus aspectes i per tant hauran de diversificar les exigències envers els esportistes, els entrenadors i els seus equips tècnics, els responsables de les organitzacions esportives, el personal de serveis d'aquestes organitzacions i el mateix públic assistent.

ARTICLE 50. Hauran de mantenir-se formats tant en la vessant física que els exigeix la pràctica esportiva en la qual intervenen com en la vessant dels coneixements del reglament oficials i de la seva evolució.

ARTICLE 51. Assumiran les conseqüències derivades dels seus errors manifestos posant el seu judici a la disposició de la instància superior que li pertoca.

— **TÍTOL SETÈ:**
ELS EQUIPS SANITARIS

ARTICLE 52. Els professionals de la salut vetllaran per orientar i guiar els esportistes tant a nivell preventiu com per garantir el millor estat de salut possible que els capaciti per a la pràctica esportiva.

ARTICLE 53. Mai accentuaran criteris sanitaris que afavoreixin la pràctica esportiva en detriment d'altres aspectes rellevants de la salut integral de l'esportista.

ARTICLE 54. Garantiran la legalitat de tota substància farmacològica o terapèutica que s'adreci als esportistes.

ARTICLE 55. Hauran d'exigir i garantir que les instal·lacions esportives disposin de les estructures i recursos sanitaris adequats, no podent mai oferir els seus serveis quan els mínim legalment exigits no es donin.

ARTICLE 56. Vetllaran especialment per les condicions de la pràctica esportiva en edats educativament rellevants,

garantint que l'esport no alterarà l'equilibri de tots els aspectes educatius.

ARTICLE 57. Hauran de diversificar-se en les especialitats necessàries per a una bona atenció sanitària en l'àmbit esportiu, treballant interdisciplinàriament.

ARTICLE 58. Tindran cura d'oferir una adequada praxis esportiva i saludable als esportistes que acaben la seva participació competitiva.

— **TÍTOL VUITÈ:**
ELS AFICIONATS I SEGUIDORS

ARTICLE 59. Els aficionats i seguidors podran expressar i viure l'adhesió al seu equip sempre i quan la seva actuació no representi cap alteració de l'ordre públic ni dels més elementals criteris de convivència ciutadana.

ARTICLE 60. Podran actuar lliurement sempre i quan mantinguin una actitud de respecte i esportivitat vers els seguidors dels equips contraris, les instal·lacions on es du a terme la pràctica de l'esdeveniment esportiu, els jugadors, els arbitres i la mateixa organització esportiva amb les seves peculiaritats socials i culturals.

ARTICLE 61. Les agrupacions d'aficionats i seguidors hauran d'afavorir i garantir l'adequada conducta esportiva dels seus membres.

— **TÍTOL NOVÈ:**
ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

ARTICLE 62. Els mitjans de comunicació especialment dedicats al món esportiu garantiran la cobertura informativa amb la màxima objectivitat possible, per damunt dels interessos i les opcions propis de cada mitjà.

ARTICLE 63. No recolliran ni afavoriran les informacions que siguin descaradament irrespectuoses envers els diversos estaments esportius.

ARTICLE 64. No alimentaran la morbositat envers la vida privada dels protagonistes del món de l'esport més enllà de la seva estreta vinculació a la mateixa pràctica esportiva.

ARTICLE 65. Evitaran el foment de la pressió i les tensions inherents a certes manifestacions esportives d'alta competició i d'elevada ressonància social.

ARTICLE 66. Es faran responsables de la veracitat de les seves informacions, evitant la manipulació informativa així com el ser manipulats per les diverses entitats i personalitats esportives.

ARTICLE 67. Aprofitaran la seva força i difusió per escampar els valors més nobles de l'esport per damunt d'interessos particulars de qualsevol tipus.

ARTICLE 68. Es faran especial ressò de la importància de l'esport i de les seves aportacions al benestar de les persones, participant activament en l'arrelament d'un esport per a tothom.

— **TÍTOL DESÈ:**
ELS EDUCADORS ESPORTIUS

ARTICLE 69. Els educadors esportius han de ser conscients que la seva tasca els adreça a persones en fase educativa, prioritzant-ne la formació integral i la salut per damunt del rendiment esportiu.

ARTICLE 70. Han de fomentar els hàbits de la pràctica esportiva essent-ne ells mateixos exemple viu.

ARTICLE 71. Tindran especial cura en ajudar en la pràctica grupal de l'activitat física i de l'esport com a eina significativa de socialització.

ARTICLE 72. S'esforçaran per integrar l'educació física en l'ampli ventall de tots els aspectes educacionals.

ARTICLE 73. Hauran d'estar qualificats educativament com a complement absolutament necessari de la seva qualificació esportiva, mantenint-la acuradament actualitzada.

ARTICLE 74. Seran conscients del rol emblemàtic que exerceixen davant dels educands i no utilitzaran mai aquesta posició de privilegi per manipular-los en benefici propi, havent d'integrar les seves preses de decisió en el context de la comunitat educativa ample.

ARTICLE 75. Hauran de fomentar l'esperit crític dels educands, ajudant-los a discernir els veritables valors de l'activitat física i de l'esport dels excessos de la massificació, manipulació i joc d'interessos que sovint envolten el món de l'esport.

— *TÍTOL ONZÈ:*
LA COMISSIÓ ÈTICA

ARTICLE 76. La comissió ètica, representativa de tots els estaments implicats, vetllarà per la difusió i interpretació del codi deontològic.

ARTICLE 77. Vetllarà per la correcta dinamització social de l'esport i de l'activitat física com a valors emergents però sempre complementaris de tots aquells que harmonitzen un viure i conviure humà i humanitzador.

ARTICLE 78. S'articularà organitzativament amb totes les associacions esportives oficials oferint el seu assessorament i, quan calgui, la seva autoritat moral.

ARTICLE 79. Proposarà a les instàncies pertinents les sancions adequades per l'incompliment demostrat d'aquest codi.

ARTICLE 80. Assumirà la responsabilitat de presidir i dinamitzar la revisió periòdica d'aquest codi. ■